

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Leodegario cxliii

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

Remigius regem et gentem francorum ad christum
 pervertisse dicitur. Habebat enim uxorem nomine
 clorildim christianissimam que virum suum
 mitebat ad fidem pervertere sed nequebat. Que
 cum filium genuisset ipsum baptizare voluit sed rex
 oino prohibuit. Illa autem quiescere non valens. tandem
 vii hoc a rege obtinuit et filium baptizavit. Qui dum
 baptizatus esset subito est defunctus. Cui rex ait.
 Nunc apparet quod christus vilis est deus qui cum pro
 quem fides ei poterat sublimari in vita persequari non po-
 tuit. Cui illa. Imo in hoc a deo meo valde me dili-
 gi sentio quod primum fructum vestris mei ipsum recepisse
 cognosco qui regnum in infinitum tuo melius filio
 meo largitus est. Concepit igitur iterum et filium alium
 peperit quem sicut primum cum multa instantia bap-
 tizari fecit. Sed ecce subito infirmatus ita quod de eius
 vita desperatur. Dixitque rex uxori. Vere debilis est
 deus tuus qui nullum in nomine suo baptizatum in vi-
 ta persequare potest. Nam si mille genueris et cunctos ba-
 ptizaveris: omnes salvi peribunt. Sed tamen puer per-
 valuit. et sanitatem recepit: ita quod post patrem regnavit. At fi-
 delis mulier virum suum ad fidem reducere cona-
 batur: sed ille modis omnibus resistebat. Qualiter
 autem ad fidem pervertus est. in alio festo quod est post
 epiphaniam dictum est. Volens autem predictus rex clodo-
 vici factus christianus remensem ecclesiam dotare.
 beato remigio dixit: ut quantum circumiret dum ipse
 in meridie dormiret sibi daret. Quod et factum est. Sed
 cum quidam molendinum suam habebat intra fines
 beati remigii. molendinarius ipsum dum circumiret

cum indignatione repulit. Cui dixit remigius. Ami-
 ce non sit tibi durum ut hoc molendinum si habeam.
 At ille ut cum reiecit statim rota molendini in con-
 trarium verti cepit. clamavitque pro sancto remigio di-
 cens. Servus dei veni: et habeam pariter molendinum.
 Cui ille. Nec michi nec tibi. Statimque se ter-
 ra aperuit. et molendinum penitus deglutiit. **P**ro-
 videns remigius famem futuram: cum in villa qua-
 dam bladi cumulos congregasset. inebriati rustici:
 fenis prudentiam deridentes ignem supposuerunt.
 Quod ille audiens illuc venit: et pro frigore etatis et
 vespertinis se calefacere cepit. et tranquillo cor-
 de dixit. Sempiternus focus bonus est. Veruntamen qui hoc
 fecerunt et posterius eius: viri in genitalibus ruptis. se-
 mine gutturose erunt. Quod sic in illis evenit quousque
 per karolum sunt dispersi. **N**otandum autem quod il-
 lud festum sancti remigii quod agitur in mense ianua-
 rij est festum de felici obitu illius. illud autem dicitur esse
 de eius sacri corporis translatione. Cum enim cor-
 pus eius post ipsius obitum ad ecclesiam sanctorum
 timothei et apollinaris cum feretro deferretur iec-
 tum ecclesiam sancti cristofori cepit adeo ponderare quod
 nullatenus moveri potuit. Tandem coacti rogaverunt
 dominum ut eis ostendere dignaretur si forte in
 ecclesia illa sancti cristofori ubi nulle reliquie san-
 ctoz quiescebant sepeliri vellent. Statimque corpus
 levissime sustulerunt. et ipsum ibi honorifice posuerunt.
 Ubi cum multa miracula fierent ecclesia amplius
 verum. Et facta cripta retro altare cum effossum cor-
 pus ibi reponere vellent. movere nullatenus po-
 tuerunt. Cum autem in omnibus pernoctarent. et media
 nocte omnes pariter obdormivissent in crastinum. scilicet
 kalendas octobris. inveniunt sepulcrum cum corpore san-
 cti remigii in illam criptam ab angelis deportatum.
 Quod tamen post longum tempus in pulchriorem cri-
 ptam eadem die cum capsula argentea translatum est
 floruit circa annum domini quadringentesimum non-
 nagesimum.

De sancto leodegario. cxxiii. A
Leodegarius cum omni virtute polleret. edu-
 cense ecclesie meruit in pontificem promoveri.
 Qui dum clorario rege decedere cura re-
 gni graui premeret. voluntate dei et principum filio
 childerici fratris clorarii adolescentem valde idone-
 um profecit in regem. Sed ebroin theodoricum ipsi
 childerici germanum proficere mitebat. non propter re-
 gni commodum: sed quod de potestate eiectus et omni-
 bus odiosus iram regis et principum verebatur. **L**icet
 mens igitur ebroin licentia a rege petijt et mona-
 sterium introiit. Quo decedere. et fratrem suum the-

De sancto

Leodegario

Et audiens q̄ in his tormentis deum laudaret. i linguā ei⁹ p̄cidi fecit. ⁊ postmodū eū cuidā custod tradidit: vt ip̄m nouis supplicijs reseruaret. Ille aut̄ vsū loquēdi non p̄didit sed p̄dicationi ⁊ exhortationi prout poterat vacabat. p̄dixitq̄ q̄ et qualr ipse ⁊ ebr̄oin⁹ ex hac vita migrarēt. Lux autem immēsa in modū corone caput ei⁹ circūdedit. Quā cū multi vidissent quid hoc esset ab ipso ep̄o quesierūt. At ipse se in orōne p̄sternēs gr̄as deo retulit. ⁊ omnes astantes vt in melius vitam mutarent admonuit. Qd̄ ebr̄oin⁹ audiēs ⁊ inuidēs missis quatuor spiculatorib⁹ ipsius de collari p̄cepit. Cū ergo ipsum ducerēt. Air eis. Non est inq̄ opus fr̄es vos diuti⁹ fatigari. Sed hic implete desiderii ei⁹ qui vos misit. Ad hoc tres illoz adco sunt cōpuncti q̄ ad pedes eius p̄cidentes veniā p̄cabātur. Quart⁹ vero cum eum decoi⁹ assēt. p̄tinus a demone arrept⁹ ⁊ in ignem piectus: vitā miserabilr terminauit. Biennio expleto audiens ebr̄oin⁹ corpus sancti viri multis miraculis illustrari. miserabilr cruciat⁹ inuidia. militē illum m̄sire: vt an fiese b̄i et veritas intimaret. Miles aut̄ supbus ⁊ arrogās cum illuc venisset: calce tumbā sancti p̄cutiēs exclamauit. Moriaf qui mortuūz miracula facere posse credit. Mor ille arrept⁹ a demonio: ⁊ subito moriēs. morte sua sanctū amplius p̄mēdauit. his auditis ebr̄oin⁹ amplius inuidia torquebat. ⁊ famā sancti extinguere moliebatur. Sed iuxta p̄dicationē sancti gladio nequiter neq̄ ipse occidit. Passus est aut̄ circa annus dñi. dclxxx. tpe p̄stantini quarti.

De sancto Francisco, cxliiii. **F**ranciscus prius dicit⁹ est iohes: sed postmodū mutato noīe franciscus vocat⁹ est. Cui⁹ mutationis noīs multiplex cā fuisse videtur. Primo rōne miraculi p̄notandi. Linguā eim gallicā miraculose a deo recepisse p̄gnoscitur. Unde d̄: in legenda sua q̄ semp cum ardore spiritali repleat⁹ ardentia foris verba cructans gallice loquebat. Secūdo rōne officij diuulgādi. Unde dicit⁹ in legenda q̄ diuina prouidentia sibi hoc vocabulū indidit vt ex singulari ⁊ insueto nomine opinio ministerij ei⁹ toti citi⁹ innotesceret orbi. Tercio rōne effect⁹ p̄sequēdi: vt sc̄z p̄ hoc daretur intelligi q̄ ipse per se ⁊ per filios suos multos seruos peccati ⁊ diaboli debeat francos ⁊ liberos facere. Quarto ratiōe magnanimitatis in corde. Nam fr̄aci a ferocitate sūt dicti. q̄ eis inest natural feritas ⁊ magnanimitas anioz. Quito rōne virtuositatis in sermone q̄ ei⁹ sermo instar

odoriū ne p̄tra regnū aliquid moliretur in custodia detinēte. sanctitate ⁊ p̄uidētia ep̄i pace mirabili oēs gaudebāt. Sed post aliq̄ t̄pus rex malignoz p̄silio deprauat⁹. int̄m in viri dei odiū incitatur. q̄ oportunitatē ⁊ modū mortis ei⁹ attētius inquirebat. Sed ep̄s blande ferens. ⁊ oēs inimicos suos vt amicos amplectēs. egit cū rege vt diem pasce in v̄be cui p̄erat celebraret. Et ecce illa die nunciatū est ei q̄ rex in illa nocte quicqd̄ de morte eius tractauerat p̄ficere decreuisset. At ille nichil trepidans: s̄ illa die cū rege in mensa comunicās persecutorē sic fugit q̄ in luxuuiensi monasterio dño seruiēs etiā ebr̄oino q̄ monastico habitu latitabat sedula charitate seruiuit. Post modū rex morit⁹ ⁊ theodorici⁹ in regnū sublimatur. Quapropter leodegari⁹ ppli sui lacrimis ⁊ p̄cibus motus ⁊ abbat̄is impio cōpulsus ad sedē suā redijt ac ebr̄oin⁹ p̄tinus apostatauit ⁊ regis senescallus ordinat⁹ est. Qui licet prius malus fuerit. tñ postea fuit peior: totoq̄ studio leodegariū occidere nitēbat. Missis igit militib⁹ q̄ eū caperēt. cum hoc leodegari⁹ cōperisset eoz furore cedens dum in habitu pontificali de v̄be egrederef a militibus capif: q̄ ei statim oculos eruerūt. **P**ost biennū sanct⁹ leodegari⁹ cum fratre suo garino quē ebr̄oin⁹ exulauerat in palaciū regis est adductus Cū ad irrisionē ebr̄oini sapiētē ⁊ pacifice responderet: neq̄ ille iussit garinū lapidib⁹ obui. sanctūq̄ ep̄m tora die nudis pedib⁹ p̄quēdā fluiū sup acutissimos lapides decurrentē deduci.